

ГВАРДІЙСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ
імені ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

Тема 14: «Наступальний бій механізованого взводу»

Заняття №1:

*“Механізований взвод у
наступальному бою”*

Навчальна та виховна мета:

- надати студентам теоретичні знання з основ організації та веденні бойових дій взводу в наступальному бою;
- добиватися єдиного розуміння проблемних питань з підготовки та ведення наступу в сучасних умовах.
- виховувати у студентів ініціативу та самостійність під час виконання отриманих завдань, вчити самостійно працювати з рекомендованою літературою.

Навчальні питання

1. **Основи наступу взводу. Бойові можливості взводу.**
2. **Місце, бойове завдання, засоби посилення та бойовий порядок механізованого взводу у наступі.**
3. **Вогневе ураження противника. Способи атаки. Послідовність та способи розгрому противника.**

Література:

Бойовий статут Сухопутних військ, ч. III,
Київ, 2010 р.;

Бойове застосування механізованого
взводу в загальновійськовому бою:
навч. посіб./ В.О.Аксьонов, М.Б.
Толкачов. – Х.; ФВП НТУ «ХПІ», 2016 р.

Мотострелковый (танковый) взвод в бою,
Москва, ВИ, 1989 г.

Тактика кн. I (взвод, отделение, танк), ВИ,
Москва, 1985 г.

1 навчальне питання

Основи наступу взводу.
Бойові можливості
взводу.

Наступ – вид бойових дій.

Найбільш типовим для механізованих підрозділів на початку війни буде перехід у наступ в умовах безпосереднього зіткнення з противником з положення оборони.

**Розгром (знищення)
противника**

Мета наступу

**Оволодіння важливими районами
(рубежами, об'єктами) місцевості.**

в рішучій атаці

в стрімкому просуванні підрозділів
в глибину його бойового порядку

ураженні противника
всіма засобами, які є в
наявності

Сутність наступу полягає

в знищенні та полоненні
живої сили

в захопленні різноманітних об'єктів
та намічених районів (рубежів)
місцевості.

захопленні озброєння,
військової техніки

Види наступу

Наступ
на противника,
що обороняється

із положення
безпосереднього
зіткнення з
противником

з висуванням із
глибини
(з ходу)

Наступ
на противника,
що наступає

Спосіб наступу

Зустрічний
бій

Наступ
на противника,
що відходить

Спосіб наступу

Переслідува
ння

**Наступ на противника, що обороняється
– основний різновид наступального бою.**

У ньому проводиться:

- вогневе ураження противника;
- прорив оборонних позицій або сумісна атака частиною сил з фронту і призначеними підрозділами з флангів і тилу, через найбільш слабкі місця в обороні;
- оточення противника;
- розчленування його бойового порядку і знищення противника по частинам.

Наступ на противника, що наступає, ведеться шляхом *зустрічного бою*.

Зустрічний бій виникає, коли обидві сторони намагаються вирішити поставлені завдання наступом і характеризується своєрідними способами ураження противника і завершення його розгрому атакою танкових і механізованих підрозділів.

Наступ на противника, що відходить, здійснюється головним чином шляхом його *переслідування*.

При переслідуванні поєднуються розгром противника частиною сил підрозділів прикриття зі стрімкими діями головних сил по шляхах, паралельних його відходу.

Наступ на противника, що обороняється, з положення БЗП починається із вихідного положення в заздалегідь створеному бойовому порядку.

Вихідне положення займається у ході перегрупування із положення оборони або з одночасною зміною підрозділів, що обороняються.

Суть цього способу наступу полягає у тому, що підрозділи завчасно й потай займають вихідне положення і після потужної вогневої підготовки та ударів авіації переходять в атаку.

Позитивні сторони. За такого способу переходу в наступ надається можливість краще вивчити оборону противника і місцевість, детально організувати наступ в усіх ланках, надійно придушити оборону вогнем усіх засобів, а також досягти одночасного й організованого переходу танків і піхоти в атаку.

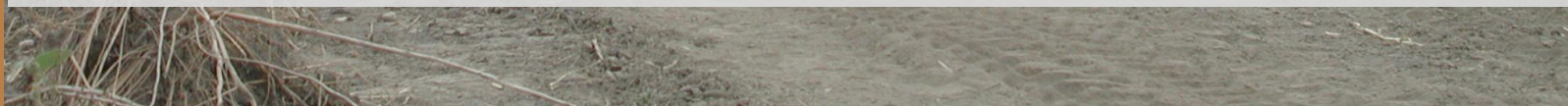
Разом з тим цей спосіб має і свої **негативні сторони**: зосередження великої кількості сил і засобів на вузькій ділянці фронту у безпосередній близькості від противника є небезпечним, особливо у випадку застосування ним засобів масового ураження, потребує виконання великого обсягу інженерних робіт, ускладнює збереження у таємниці підготовку наступу, а отже, і досягнення раптовості.

Наступ на противника, що обороняється, з ходу може здійснюватися:

- з вихідного району;
- району зосередження;
- місць постійної дислокації, навчальних центрів, районів навчань;
- у ході розвинення бойових дій у глибині наступу.

Суть цього способу наступу полягає у тому, що підрозділи під прикриттям ударів авіації й вогню артилерії, висуваючись із глибини, послідовно розгортаються з похідного у передбойовий і бойовий порядок і безупинно переходять в атаку.

Переваги наступу з ходу полягають у тому, що він найбільшою мірою забезпечує скритність підготовки та раптовість дій, максимальний захист підрозділів від ЗМУ, виграш часу за рахунок скорочення обсягу інженерних робіт і проведення перегруповування, яке необхідне під час наступу з безпосереднього зіткнення з противником.

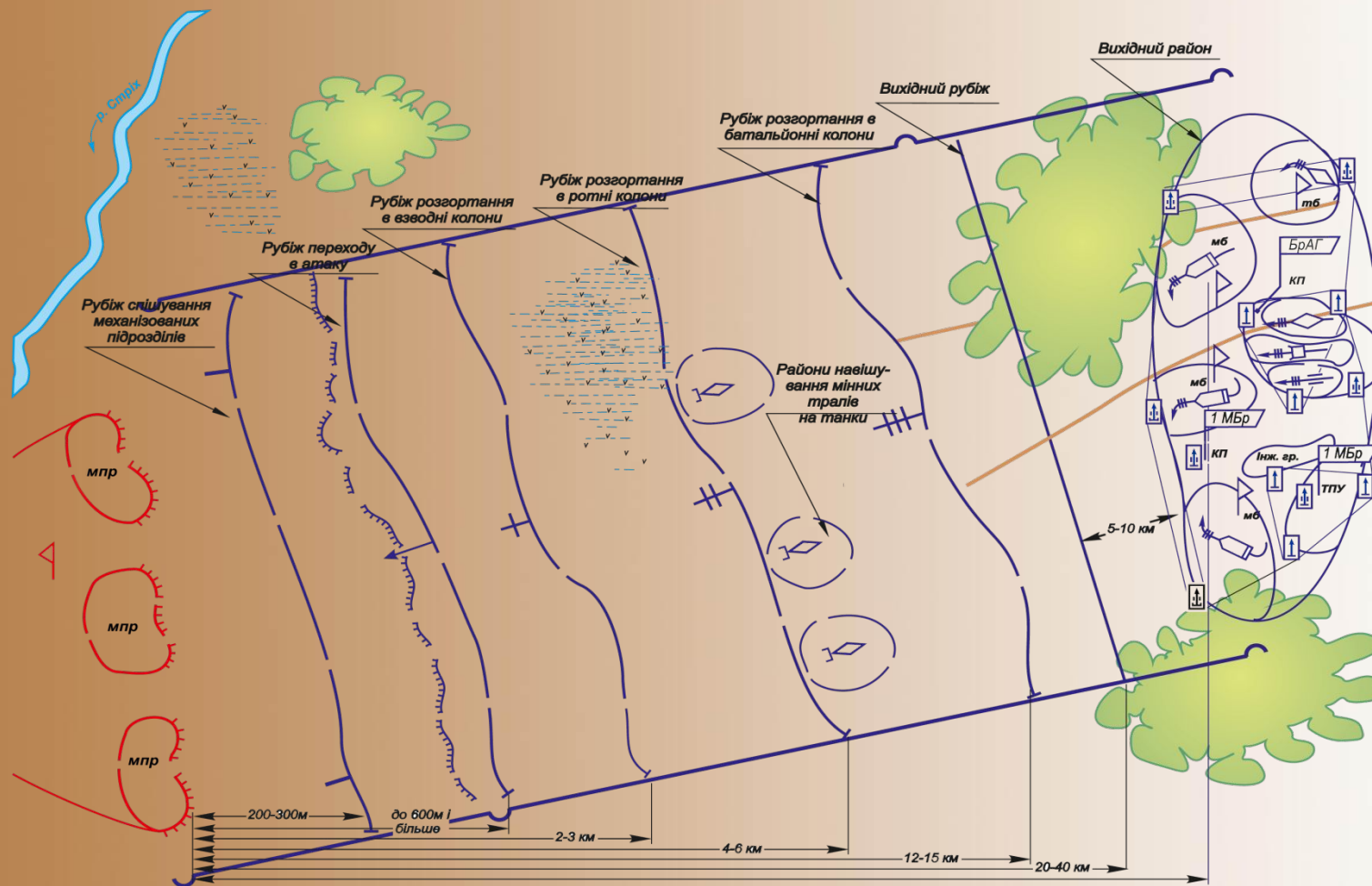
Разом з тим здійснення такого наступу має низку **негативних чинників**.

Під час висування підрозділів до переднього краю оборони противника зростає фізичне і моральне напруження особового складу, витрачається багато пального й ускладнюється одночасний вихід підрозділів на рубіж переходу в атаку.

З метою організованого висування, розгортання в бойовий порядок і проведення одночасної атаки переднього краю противника призначаються:

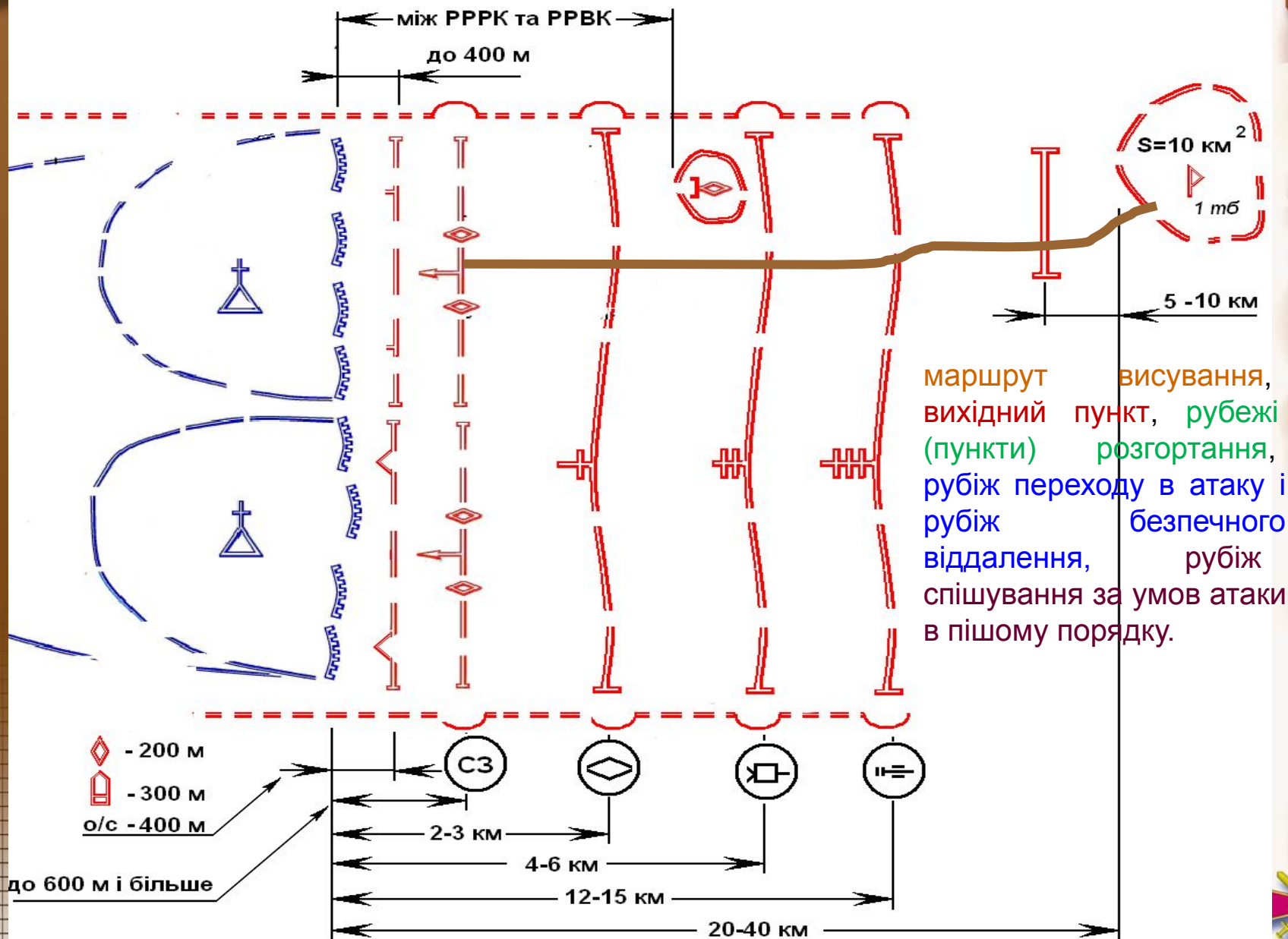

маршрут висування, вихідний пункт, рубежі (пункти) розгортання, рубіж переходу в атаку і рубіж безпечного віддалення, рубіж спішування за умов атаки в пішому порядку.

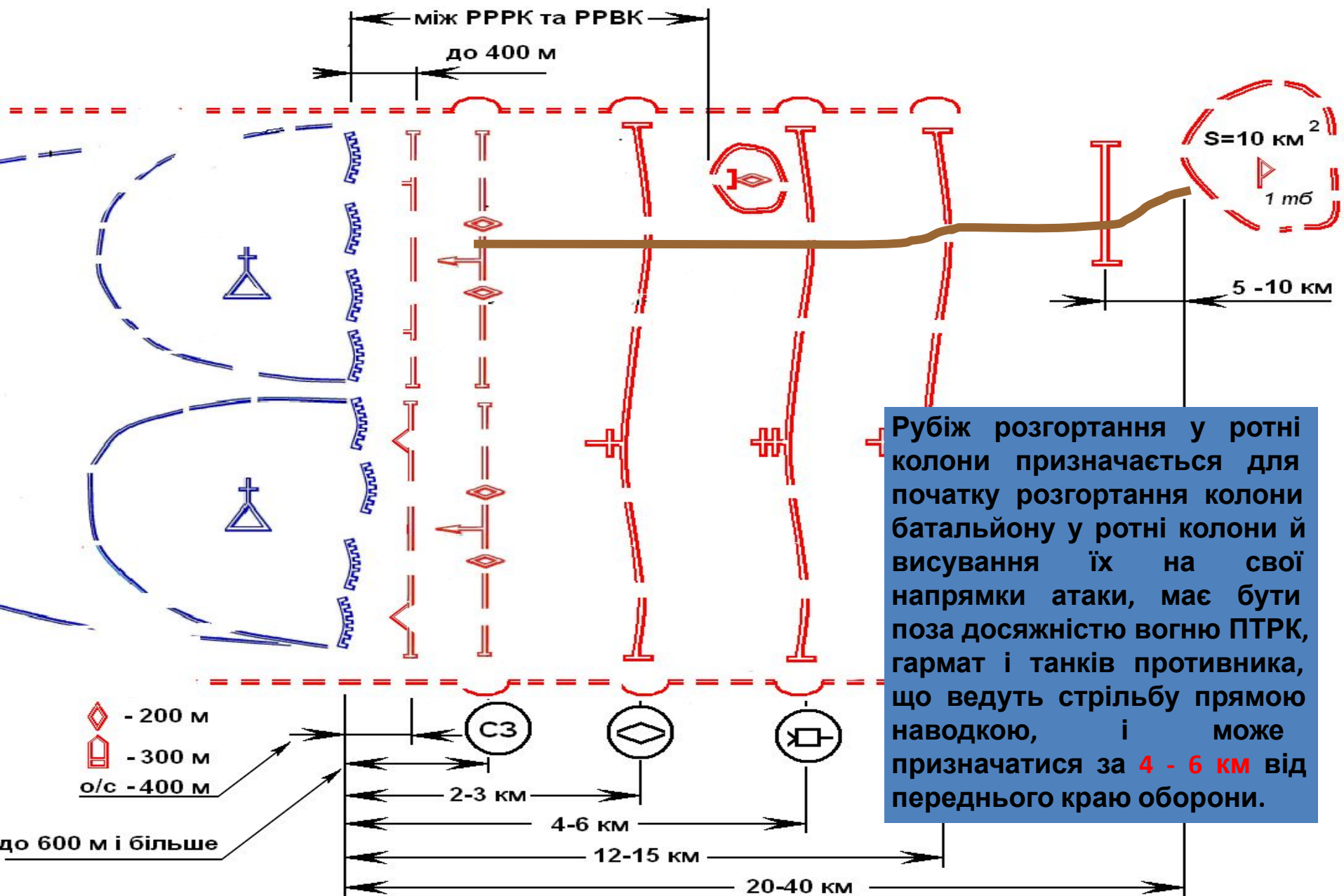

3 метою організованого висування, розгортання в бойовий порядок і проведення одночасної атаки переднього краю противника призначаються:

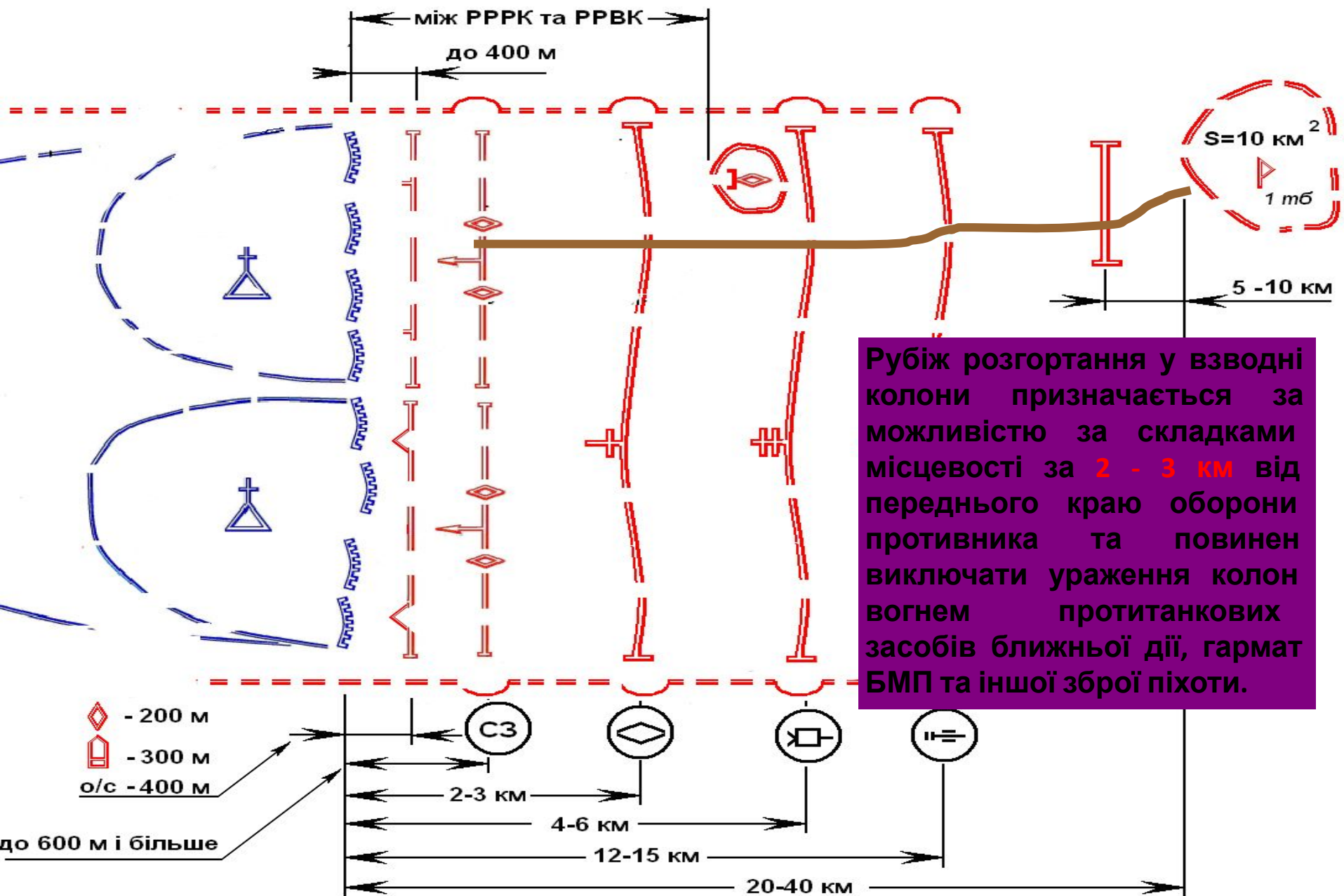

Райони і рубежі, які призначаються при наступі з ходу

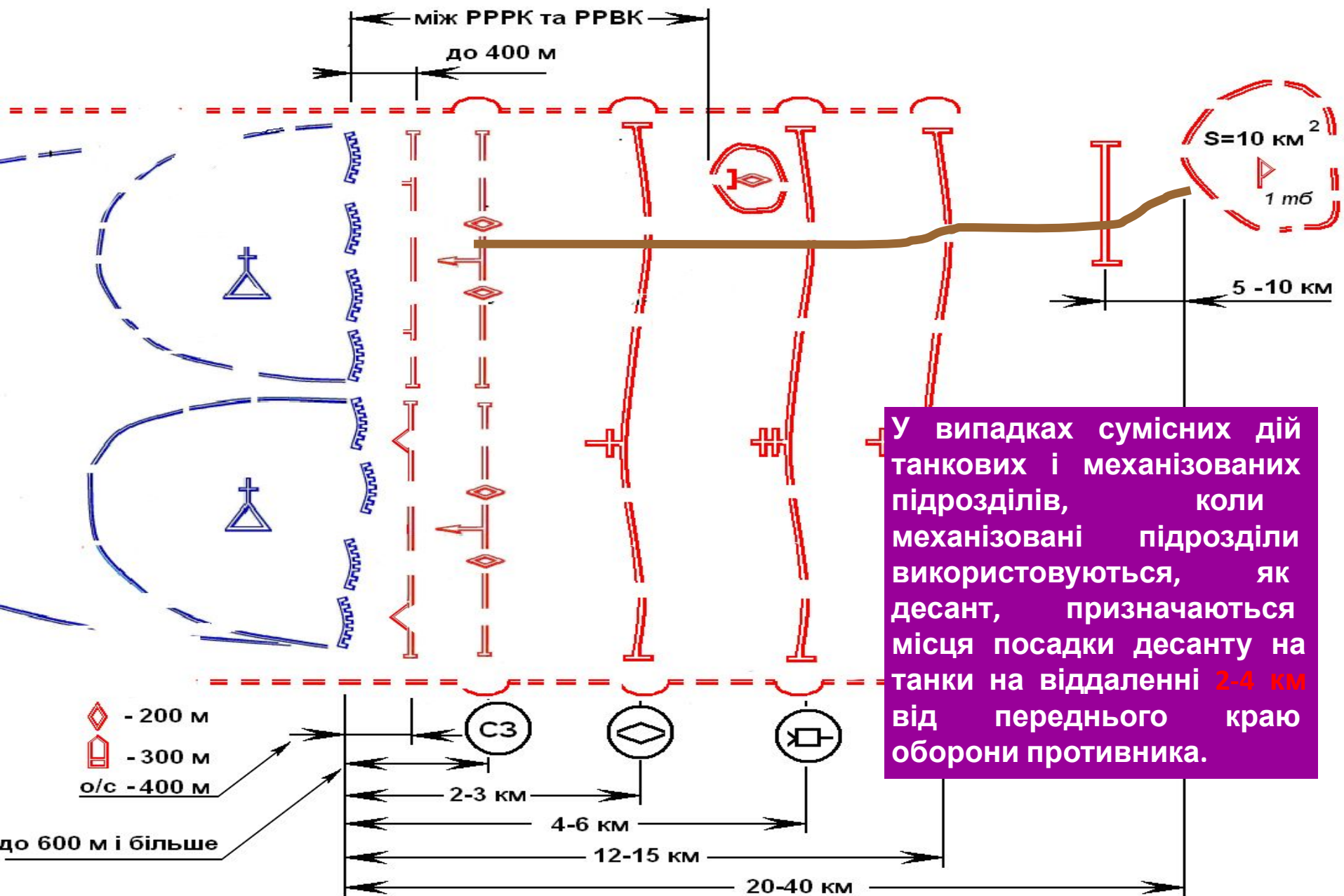

Райони і рубежі, які призначаються при наступі з ходу

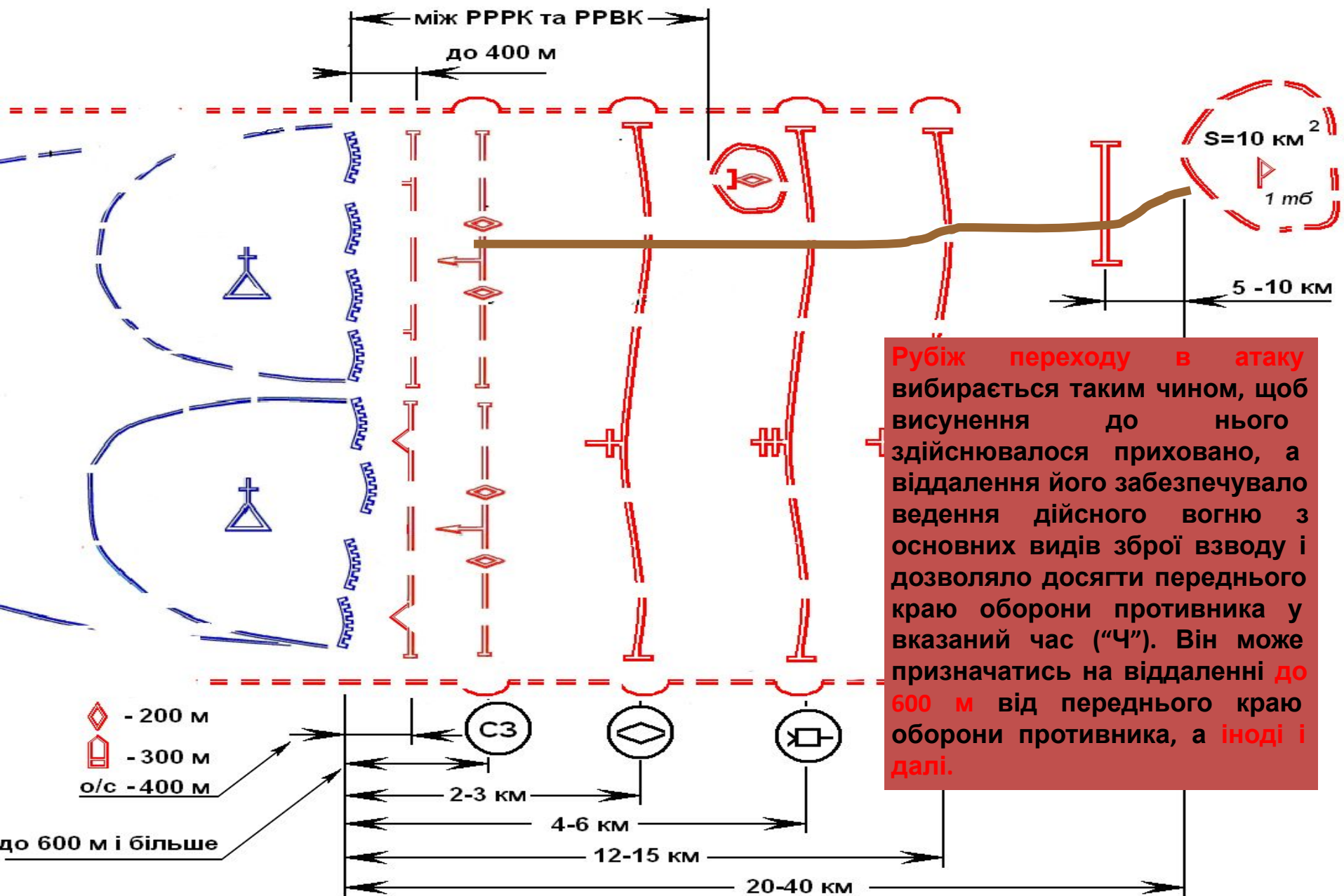

Райони і рубежі, які призначаються при наступі з ходу

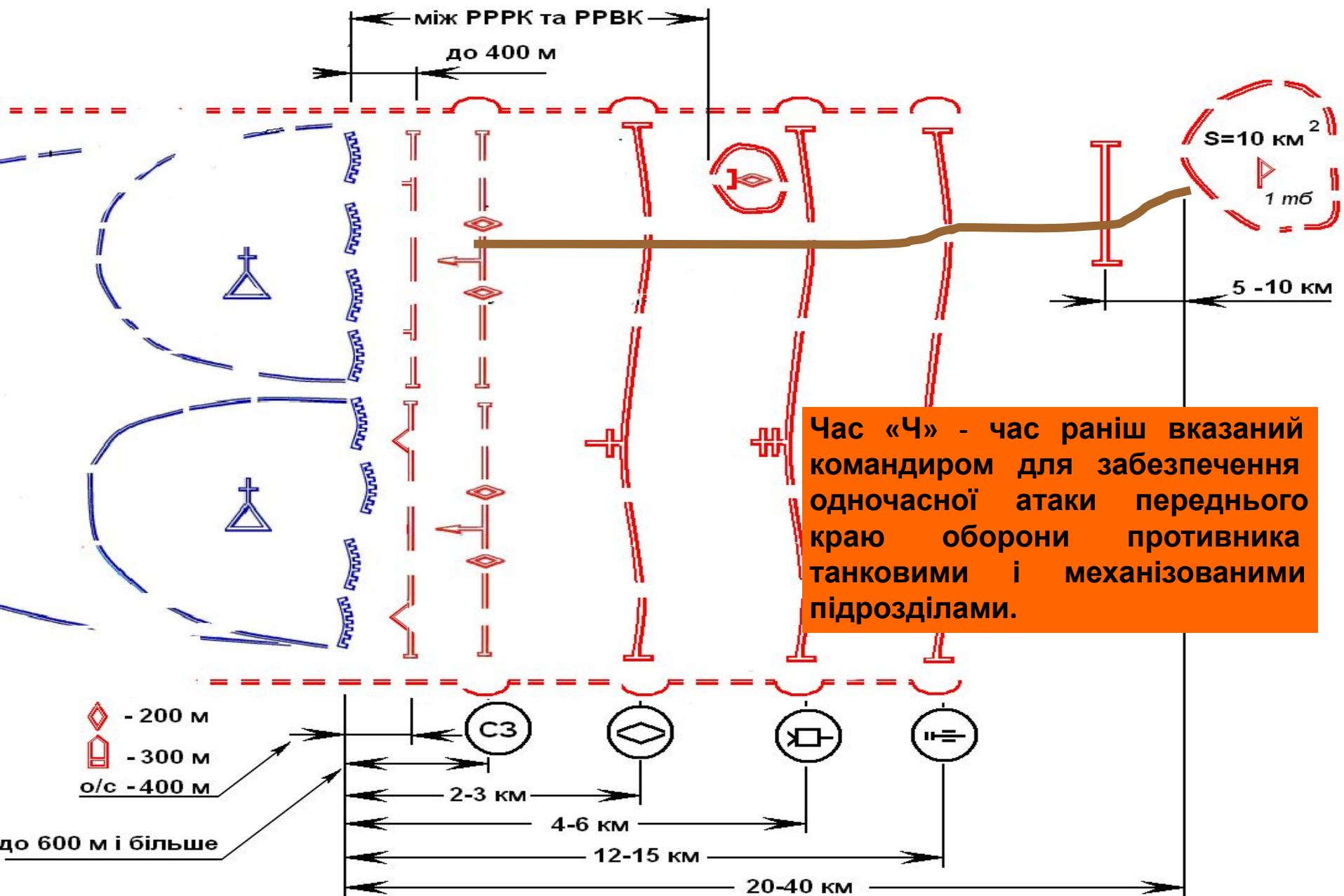

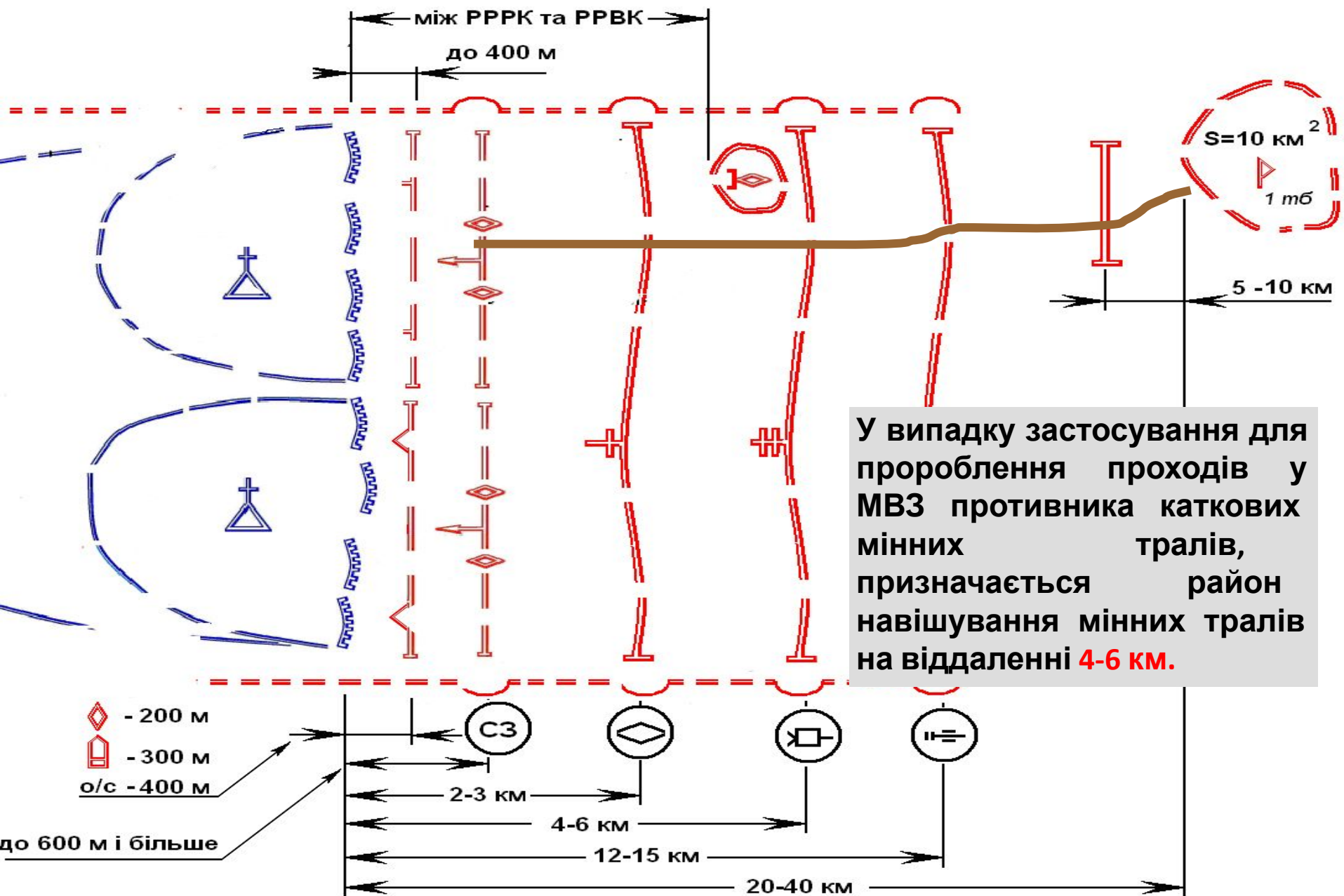
Райони і рубежі, які призначаються при наступі з ходу

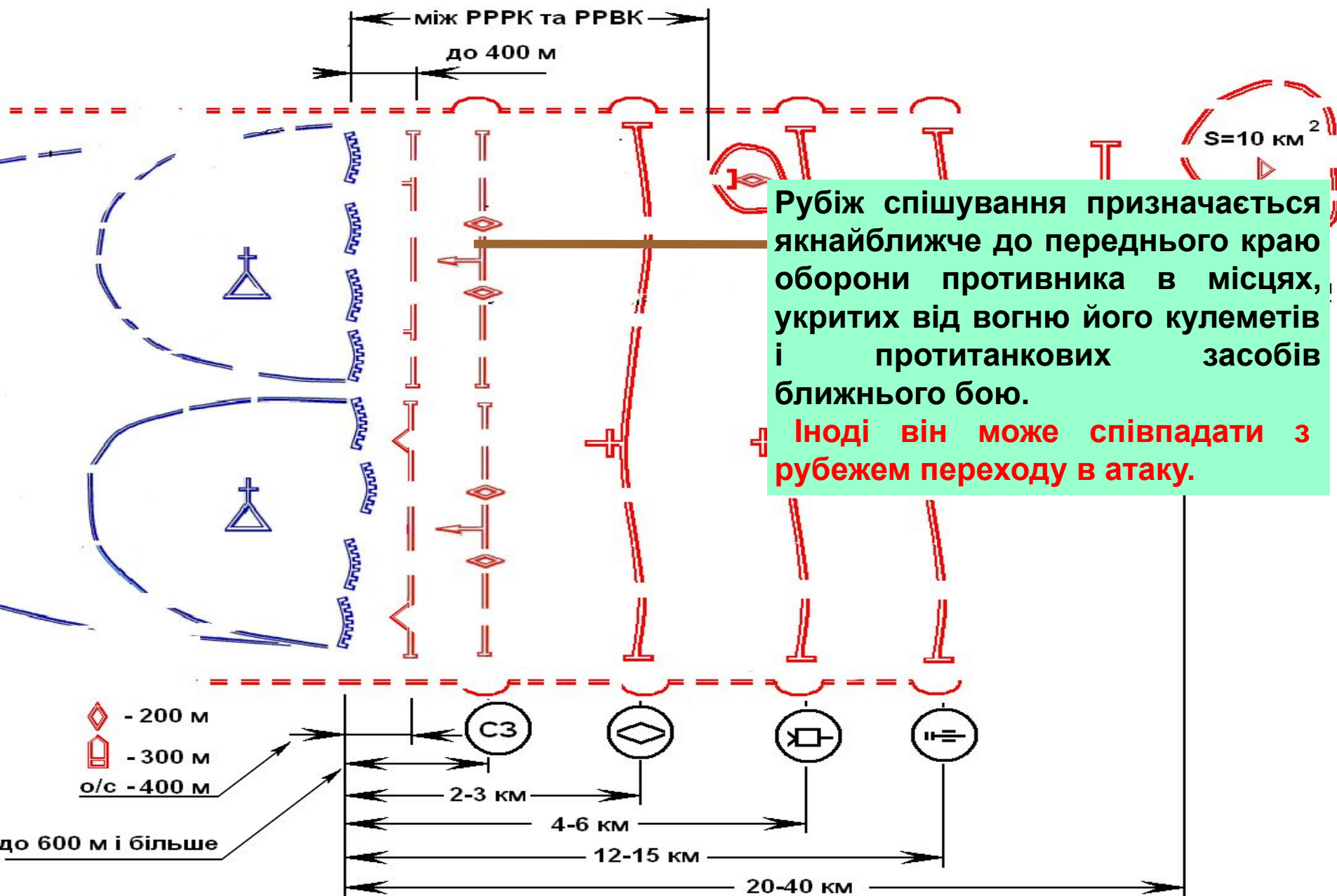

Райони і рубежі, які призначаються при наступі з ходу

Райони і рубежі, які призначаються при наступі з ходу

Бойові можливості військ – це кількісні і якісні показники, що характеризують можливості підрозділів виконувати визначені бойові завдання за встановлений час у конкретних умовах обстановки за умови збереження боєздатності своїх військ на рівні, що забезпечує подальше виконання бойового завдання. **Складовими бойових можливостей взводу є: *вогнева потужність; ударна сила і маневреність.***

Бойові можливості

Вогнева потужність механізованого взводу – це сумарний обсяг вогневих завдань, які можуть бути виконані кількістю боєприпасів, що відпущені на бій, штатними і приданими вогневими засобами.

Ударна сила – спроможність механізованих підрозділів наносити удари по противнику поєднанням вогню і маневру з метою розгрому його мотопіхоти і танків та оволодіння важливими районами (рубежами) місцевості.

Маневрені можливості - це властивість взводу, характеризує ступінь його рухливості і здатність швидко здійснювати пересування, розгортання при підготовці і в ході наступу, змінювати швидкість і напрямок руху, здатність взводу здійснювати маневр на полі бою за певний час, долати зони радіоактивного та хімічного зараження, райони руйнувань, завалів і пожеж.

Маневреність взводу

Пересування в колоні - 20-25 км/год;

Бойові швидкості атаки :

в пішому порядку - 4-5 км/год;

на БМП - 8-12 км/год;

Розгортання із передбойового порядку в бойовий:

при діях в пішому порядку - 20 с;

при діях на машинах - 30 с;

Атака переднього краю оборони противника в пішому порядку (віддалення 450-500 м); - 4,5 хв;

Заняття рубежу для відбиття контратаки противника:

без спішування - 1 хв 5с;

зі спішуванням - 2 хв 10 с.

The background image shows a military tank, likely a T-72, in a field of tall grass and some snow. Several soldiers in camouflage uniforms are positioned around the tank. In the background, there is a large plume of white smoke or steam rising from the ground. The tank is in the foreground, angled towards the right. The soldiers are scattered around the tank, some standing and some crouching. The overall scene suggests a military exercise or a combat situation.

2 навчальне питання

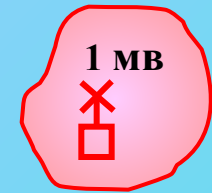
**Місце, бойове завдання,
засоби посилення та
бойовий порядок
механізованого взводу в
наступі.**

В ході виконання поставленого батальйону завдання в глибині оборони противника взвод може бути призначений **в розвідку (бойовий розвідувальний дозор)** з метою ведення розвідки противника і місцевості у смузі наступу батальйону. В цьому випадку віддалення його від підрозділів першого ешелону може досягати **10 км**.

БРД 1 мб

В складі **роти** механізований взвод може наступати в **першому ешелоні батальйону** на напрямку зосередження ним основних зусиль з завданням розгрому (знищення) противника та

Механізований взвод призначений у **передову групу ТакПД** для захоплення й утримання важливих рубежів (об'єктів) до підходу своїх військ; завдання ударів у фланг і тил противника, що висувається; посилення своїх підрозділів на загрозливому напрямку; прикриття відкритих флангів і проміжків; участі у знищенні (блокуванні) повітряних (морських) десантів противника, що висадилися; знищення (виведення з ладу) засобів масового ураження; наземних елементів розвідувально-ударних комплексів і пунктів управління; захоплення гідропоруд, мостів, переправних засобів, ділянок, які зручні для форсування і переправи підрозділів, ділянок морського узбережжя перевалів, гірських проходів (долин) і виконання інших завдань.

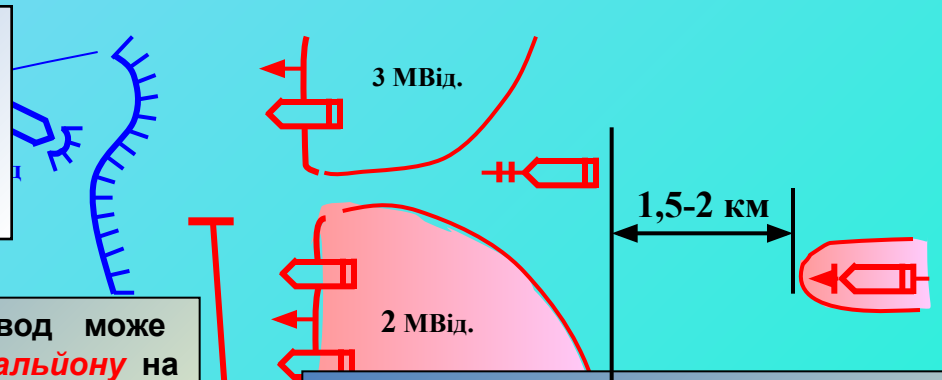

Механізований взвод наступає **у складі роти**, а в **резерві батальйону, в штурмовій групі і у розвідці** може діяти самостійно.

Механізований взвод, крім того, може діяти **в передовій групі ТакПД**, у складі його головних сил або окремо, під час виконання спеціальних завдань.

Механізований взвод на БМП у повному складі або окремими машинами (комплексами) можуть виділятися для знищення вогневих засобів противника, які спостерігаються, стрільбою прямою наводкою в ході вогневої підготовки атаки.

Придаватися для посилення танкових підрозділів.

При діях в **резерві батальйону** взвод може вирішувати різні завдання:

- вводиться в бій для нарощування зусиль батальйону;
- відбивати контратаки разом з підрозділами першого ешелону;
- замінювати підрозділи, які понесли втрати;
- прикривати відкриті фланги від можливих ударів противника;
- вести боротьбу з його диверсійно-розвідувальними групами.

Віддалення резерву від підрозділів першого ешелону може бути **до 1,5 - 2 км**. Воно забезпечує командир батальйону підтримання надійного зв'язку зі взводом і швидкий ввід його в бій.

Взвод наступає на фронті до 300 м.

Механізованому взводу, у залежності від умов обстановки і завдання, яке виконується, може додаватися:

- протитанкове відділення,**
- гранатометне відділення,**
- пара вогнеметників (обслуга),**
- танк й інші вогневі засоби,**

Під час наступу в місті, в якості штурмової групи, взводу можуть додаватися, крім того, танки, гармати, переважно самохідні, міномети і інженерно-саперне відділення (саперне) з підривними зарядами.

Засоби посилення механізованого взводу призначені для знищення і подавлення живої сили і вогневих засобів противника, які перешкоджають просуванню взводу або контратакують його.

Інженерно-саперний підрозділ використовується для ведення інженерної розвідки, пророблення проходів у загородженнях, підриву фортифікаційних споруд, будинків і об'єктів разом із противником, що їх обороняє.

Бойове завдання механізованого взводу в наступі включає:

Напрямок продовження наступу взводу визначається з таким розрахунком, щоб забезпечувалося виконання найближчого завдання роти

Бойове завдання взводу визначається задумом бою старшого командира, характером оборони противника, мірою його поразки і наявністю засобів посилення.

Похідний порядок

На машинах

В колону

В пішому порядку

В колону по три

Передбойовий порядок

На машинах

В колону

В пішому порядку

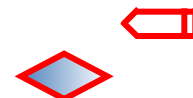
до 100 м

В лінію відділень

Бойовий порядок

На машинах

до 100 м

В пішому порядку

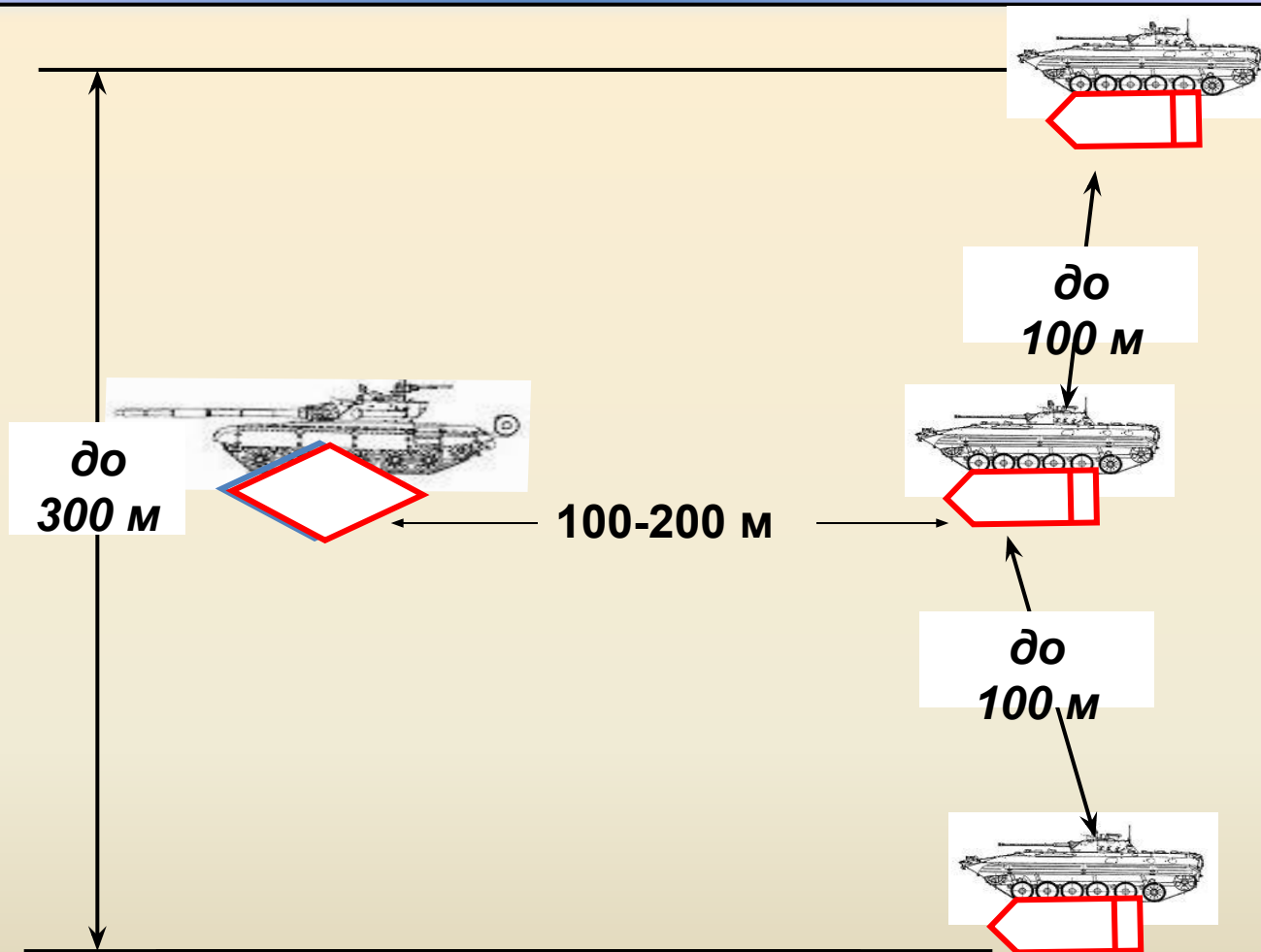

Для успішного виконання отриманого завдання й здійснення у ході бою маневру взвод повинен мати відповідну побудову - **бойовий порядок**, який відповідатиме умовам обстановки і сприятиме досягненню мети бою.

При виконанні бойових завдань, механізований взвод в залежності від обстановки діє:

- в передбойовому,
- бойовому,
- і похідному порядках.

Бойовий порядок механізованого взводу, що наступає на бойових машинах піхоти

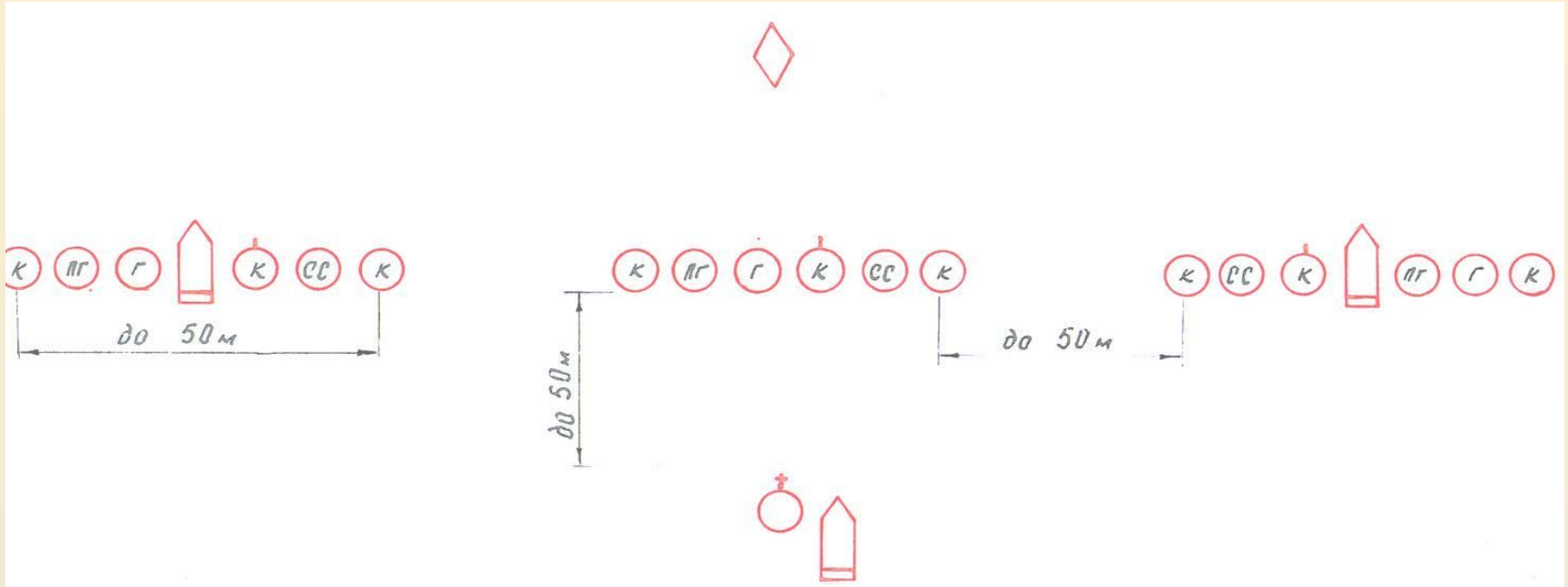

Бойовий порядок механізованого взводу, який наступає на БМП (БТР) складається з:

- лінії бойових машин з інтервалом між ними до 100 м;**
- і засобів посилення, які діють у бойовій лінії або за нею.**

Під час наступу положення відділень у бойовій лінії може бути в лінію, кутом вперед, кутом назад, уступом вправо, уступом вліво.

Бойовий порядок механізованого взводу, що наступає в пішому порядку

Бойовий порядок механізованого взводу, який наступає в пішому порядку може будуватися в одну або дві лінії.

При діях в одну лінію він складається: з бойових порядків відділень з інтервалами між ними до 50 м, групи управління і вогневої підтримки, що діє за ними на віддаленні до 50 м, і засобів посилення, які залишаються в безпосередньому підпорядкуванні командира взводу.

Під час наступу в дві лінії одне з відділень, група управління і вогневої підтримки діють за бойовими порядками відділень першої лінії на віддаленні до 50 м і виконують завдання щодо підтримки (прикриття) відділень першої лінії при подоланні загороджень, атаці противника і в ході наступу; знищення противника в траншеї; відбиття раптового нападу противника з флангу, а також може використовуватися для заміни відділень першої лінії, які зазнали втрат від вогню противника; здійснення маневру й атаки противника у фланг і тил та виконання інших завдань.

A photograph of a military exercise in a field. In the foreground, a main battle tank is positioned, angled towards the right. Behind it, another tank is visible. Several soldiers in combat gear are scattered across the field, some standing and others moving. The ground is uneven with patches of grass and mud. The background shows a line of trees under a hazy sky.

3 навчальне питання

Вогневе ураження противника.

Способи атаки.

Послідовність та способи
розгрому противника

Вогневе ураження противника - полягає у комплексній вогневій дії на нього силами та засобами різних видів Збройних Сил, родів військ і спеціальних військ із застосуванням ракет і боєприпасів у звичайному спорядженні, запалювальних боєприпасів і сумішей.

Перед атакою механізованих і танкових підрозділів проводиться **вогнева підготовка атаки**, а в ході наступу – **вогнева підтримка військ, які наступають**.

Вогнева підготовка атаки - проводиться з метою завоювання вогневої переваги над противником, нанесення йому рішучого ураження на напрямку головного удару; порушити управління військами противника, позбавити його змоги чинити опір підрозділам, які атакують;

Під час переходу до наступу з ходу - для прикриття висування і розгортання підрозділів першого ешелону в бойовий порядок.

Починається у встановлений час (при наступі з ходу - не пізніше виходу на рубіж розгортання в батальйонні колони). Закінчується з виходом підрозділів першого ешелону на рубіж переходу в атаку.

Вогнева підтримка військ, які наступають проводиться з метою забезпечити просування підрозділів з високими темпами та найменшими втратами від вогню противника, підтримати вогневу перевагу над противником, заборонити відновлення його управління, затримати і дезорганізувати резерви, завдати послідовного ураження противнику, який чинить опір підрозділам, що наступають.

Атака полягає в стрімкому і безупинному русі танкових і механізованих підрозділів у бойовому порядку на максимально можливій швидкості в поєднанні з інтенсивним вогнем із танків, БМП (БТР), а по мірі зближення з противником – і з інших видів зброї, слідом за вибухами снарядів своєї артилерії і мінометів з метою знищення його живої сили, вогневих засобів і оволодіння вказаним об'єктом (рубежем).

Танковий взвод атакує противника в бойовій лінії, а механізований взвод (відділення) у залежності від обстановки – в бойовій лінії в пішому порядку або на БМП (БТР).

Атака в пішому порядку застосовується при прориві підготовленої оборони противника, укріплених районів, коли є значна кількість протитанкових засобів, а також на важкодоступній для танків і БМП (БТР) місцевості і може проводитись **одночасно** або **послідовно**.

Одночасна (фронтальна) атака проводиться механізованим взводом (відділенням) при наступі у бойовій лінії, бойовими “двійками” (“трійками”) або тактичними групами, особовий склад яких діє безпосередньо за бойовою лінією танків на віддаленні, яке забезпечує його безпеку від розривів снарядів своєї артилерії і підтримку просування танків вогнем стрілецької зброї.

БМП (БТР) у даному випадку, використовуючи складки місцевості, стрибками від рубежу до рубежу (від укриття до укриття) просуваються за своїми відділеннями на віддаленні, що забезпечує надійну підтримку вогнем свого особового складу, що атакує, а БМП зі стабілізованим озброєнням – безпосередньо в бойовій лінії своїх відділень або у складі групи вогневого забезпечення (маневреної).

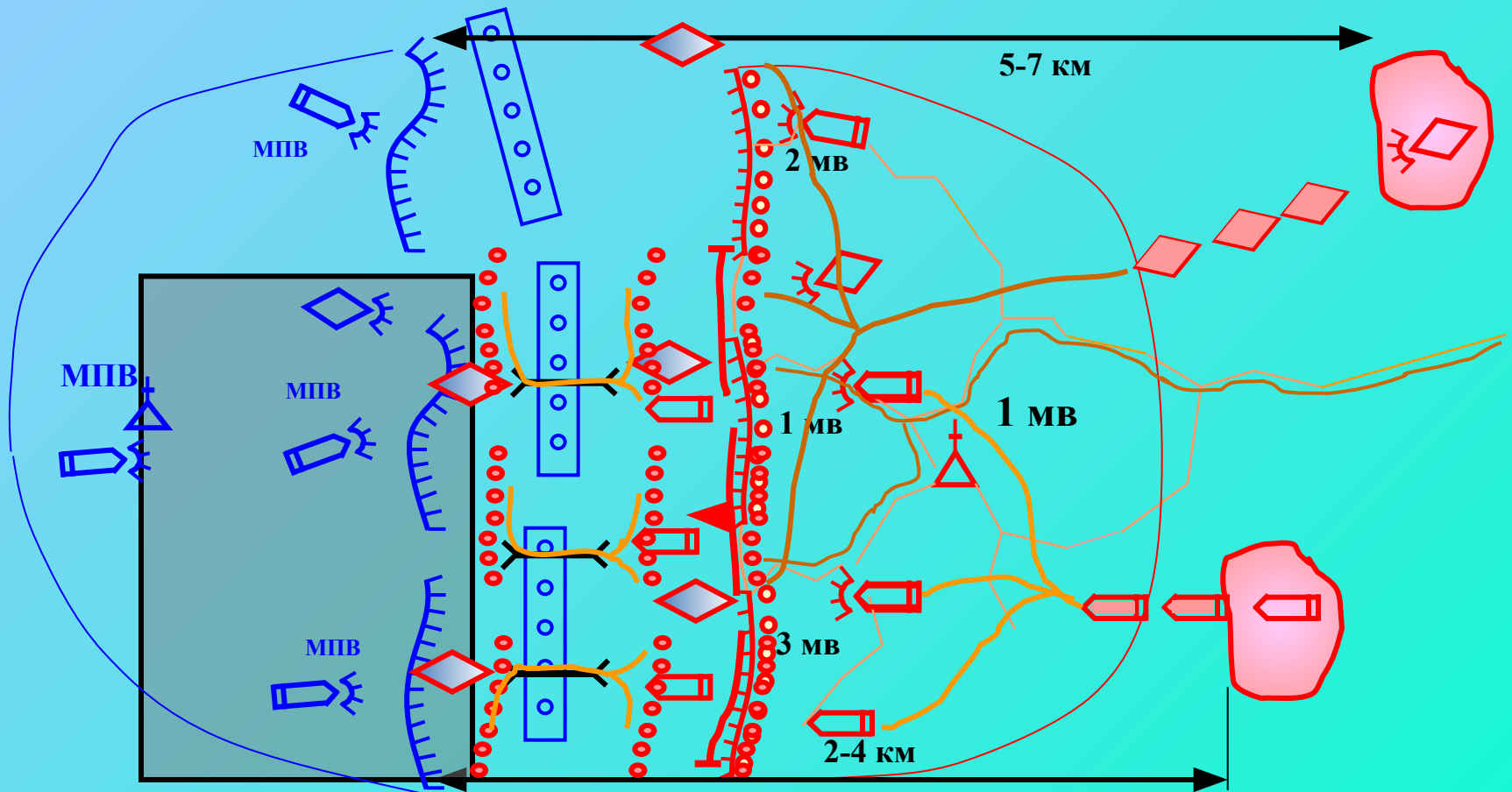
Після спішування особового складу механізованого взводу в БМП (БТР) залишаються навідники-оператори (кулеметники БТР), механіки-водії (водії) і головний сержант взводу.

Послідовна атака взводом (відділенням) проводиться в такому порядку: одне з відділень (група вогневого забезпечення) взводу (відділення) своїм вогнем забезпечує дії інших відділень (маневреної групи), знищуючи живу силу і вогневі засоби противника на об'єкті атаки взводу (відділення), на флангах і в найближчій глибині. Маневрена група під прикриттям вогню взводу (відділення), артилерії, мінометів, танків, БМП (БТР) аерозолів, (димів) атакує противника, оволодіває вказаним рубежем, закріплюється на ньому і забезпечує атаку групи вогневого забезпечення. З виходом групи вогневого забезпечення на рубіж маневреної командир взводу (відділення) уточнює завдання і продовжує наступати вглиб.

Атака механізованого взводу на БМП (БТР) застосовується, коли оборона противника надійно придушена зі знищенням більшої частини його протитанкових засобів, а також під час наступу на поспішно зайняту оборону. При цьому танки атакують слідом за розривами снарядів своєї артилерії, а взвод – на БМП (БТР) діє в бойовій лінії за танками на віддаленні **100-200 м** і веде вогонь зі всіх вогневих засобів.

Атака в даному випадку полягає в стрімкому і безупинному просуванні танкових і механізованих підрозділів у бойовому порядку у сполученні із інтенсивним вогнем із танків, БМП (БТР), а по мірі зближення з противником – і з інших видів зброї з метою його знищення.

1.3. Ведення наступу.

При наступі з ходу механізований(танковий) взвод в період вогневої підготовки атаки висувається до рубежу переходу в атаку в колоні роти. На рубежі розгортання у взводні колони на відстані 2-3 км від переднього краю оборони противника виходить на свій напрямок, з підходом до рубежу переходу в атаку розгортається в бойовий порядок, знищуючи противника з ходу, продовжує рух до переднього краю оборони противника. Механізований взвод атакує слідом за танками, діючи на відстані 100-200 м, знищує вогневі засоби противника, не даючи противнику можливості відсікти себе від танків. При атаці в пішому порядку з підходом до установленого рубежу спішування відділення висаджується з машин, розгортається в цеп і атакує слідом за танками на передньому краї оборони противника.